

Internațională marcată de răsunătoare succese, ale cărei etape coincid cu prezența la festivaluri de mare prestigiu din Anglia, Franța, Spania, Iugoslavia, Polonia, R. F. Germania, R. D. Germană etc. Acestora li se adaugă acum Festivalul „George Enescu”, la care orchestra de cameră din Sofia a produs o excelentă impresie, cucerind publicul prin cizelarea fiecărui detaliu de execuție, prin omogenitatea impecabilă a grupelor de instrumente (numai coarde), prin virtuozitatea individuală și colectivă a celor 13 soliști, reuniți în cadrul ansamblului, dar mai ales prin marea atenție acordată nuanțelor dinamice, de o varietate uneori infinitesimală și de o deplină acuratețe a execuției. De la pupitru, Vasil Kazandjiev modelează sonoritățile, cu grija pedantă pentru fiecare amănunt, folosind o gestică sugestivă, deși pe alocuri exagerată față de „evenimentele” muzicale din orchestră.

Programul a cuprins lucrări savuroase, pline de vervă și de eleganță, surizătoare și grațioase, începând cu *Concerto grosso nr. 6 („Pasărea”)* de Rameau, continuând cu *Divertismentul în La major* de Haydn și terminând cu *Sonata în Sol major* de Rossini, cărora li s-au adăugat — ca „bis-uri” — o *Uvertură* a compozitorului preclasic austriac (de origine franceză) Georg Muffat, reprezentativ pentru epoca barocului târziu, și celebra *Badinerie* de Corelli (ultimul „bis”, *Valsul din Serenada pentru coarde* de Ceaikovski, aducând în final o notă aparte, întrucâtva surprinzătoare față de unitatea de atmosferă din restul programului). Într-o oarecare măsură au distonat în contextul concertului și *Viziunile fugitive* de Prokofiev, care ar trebui lăsate în forma lor originală, pentru pian, orice transcriere pentru orchestră riscând — cum s-a și întâmplat în cazul de față — să denatureze intențiile compozitorului. În ansamblu, „Soliștii din Sofia” s-au impus atenției generale a publicului Festivalului „George Enescu”, demonstrând o dată mai mult seriozitatea cu care se organizează și se desfășoară viața muzicală în republica vecină și prietenă.

E. E.

exercitarea acesteia, o fervoare ce depășește pasiunea firească a artistului onest, angajat în exercitarea acutului său interpretativ. Iar dacă, de obicei, tenacitatea — în drum spre autoedificare artistică — este un atribut al muncii solistului virtuoz, aici ea devine o componentă definitorie a acestei prezențe muzicale eminente care este Cvartetul de coarde „Tokio”.

La fel de uimitoare și aparent paradoxală rămâne și apropierea — atât de eficace, de autentică — față de spiritul muzicii europene clasice, romantice și contemporane. În plus, interpretând cunoscutul *Cvartet op. 76 nr. 1, în Sol major*, de Haydn, muzicienii niponi își permit să interpreteze în mod logic datele stilistice fără a trăda conținutul muzicii, ci, din contră, venind în întâmpinarea acestuia; căci scrupulozitatea în interpretare nu reprezintă — în cazul de față — scrupulozitatea în aplicarea unor idei preconcepute referitoare la stil și epocă. Haydn a re trăit, astfel, nu atât prin eleganța formală a stilului ci prin robustețea sa structurală, în vreme ce *Cvartetul în la minor, op. 29, nr. 13* de Fr. Schubert a fost imaginat cu o grație firesc etalată pe planul melodic într-o deplină concordantă cu logica înlănțuirilor armonice. În adevăr, frumusețea melodică a frazei a fost etalată și pusă în valoare cu întregul arsenal de nuanțe dinamice, de subtilități timbrale firesc deduse din structura armonică. Și, neîndoindu-se, se poate afirma că gândirea muzicală artistică a interpreților oaspeți are un caracter global, angajând toate componentele, toate planurile operei abordate.

Am înțeles mai bine acest aspect al muncii lor ascultând interpretarea *Primului cvartet* de Bela Bartok, momentul de maximum interes al programului. Densitatea emoțională, culminațiile dramatice ample, crescute din interior desemnau aici — într-o unică respirație — acest inegalabil sentiment al ansamblului căruia i se adaugă suplețea gândirii polifonice consecvent împlinite într-o operă de inestimabilă dificultate muzicală și tehnică.

D. A.

## Cvartetul de coarde „Tokio”

Se poate, cred, afirma cu deplină temei că ceea ce au oferit muzicanții niponi la Ateneul Român, în zilele recente ediții a Festivalului „George Enescu” echivalează, ca semnificație și valoare artistică, cu marile și importante evoluții solistice ale virtuozilor consacrați pe care publicul bucureștean a avut prilejul să-i urmărească de-a lungul anilor.

Este greu de spus care este originea acestui copleșitor sentiment de uimire pe care-l determină arta acestor tineri, foarte tineri interpreți a căror vîrstă medie nu depășește 30 de ani. Căci pe deasupra aspectului impecabil al execuției, pe deasupra omogenizării sonore perfecte, a științei solide a stilului, se poate distinge în arta artiștilor oaspeți un veritabil cult al muncii în ansamblu, o uimitoare fervoare în

## Orchestra de cameră „București” Corul „Madrigal”

Prezența în Festivalul „George Enescu” a orchestrei de cameră „București” a fost notabilă. Mai întâi ca fapt de viață muzicală, pentru că ducem lipsă de formații de muzică de cameră extinse care să poată, la un moment dat, să ne reprezinte cu cinste la o întâlnire internațională. În al doilea rînd, s-a creat o ocazie în plus de a urmări direct progresul unei formații ce nu-și numără încă stagiunile parcurse decît în cifre relativ mici. Selecție a celor mai buni muzicieni de orchestră din Capitală, ansamblul urcă încă o trepată cu fiecare apariție, probă a dobîndirii unui consens conceptual și de inspirație, a lărgirii disponibilităților colective. Desigur, și prezența dirijorală a violonistului Ion Voicu este